

SAVNET

PAMELDIP
SKJER TIL

Ann-Eliz

Mobil:90:

E-post:
elisa-st@

iges

ker bakterier og
sprosessen et
kjøpt leiligh
insekter, sop
ved hjelp av o
er effektiv og
og destruksjo
r ozon omdar
masjon på:
ZEIN.NO
o@ozein.no
497447

lf. 4049447
lf. 4049447

anger).
4.10 (10 ga
-, verve-og

Har du sett Endre Landmark (26) ?

Forsvant fra Bergen sentrum etter en tur på byen
med venner i desember 2008.

Endre var iført mørk genser med hette, dongeri-
bukse, knesid frakk og fritidssko.

**Hver helg blir flere titalls unge
mennesker meldt savnet i Norge.
Dette er historien om dem som
aldri kom hjem fra byen. ▶**

Full innvend

- Som lett pakk
- Rens av seter

Full pakke

34 Reportasje

Tekst: Line Tiller
Foto: Lars Myhren Holand, Ingun A. Mæhlum og Siv Johanne Seglem

Disse forsvant også

SAVNET:

Tyske Benjamin Bastian (20) forsvant fra Berlin etter å ha spilt rollespill med en gruppe venner fredag 1. mai i år. Han ble sist sett ved ferjene på kaia i Oslo tre dager senere. Foreldrene har hengt opp lapper over store deler av Oslo og sier til Dagbladet FREDAG at de ikke aner hvorfor han skulle finne på å reise til Norge.

SAVNET:

Tomasz Aleksander Kusnierz (27) er fra Polen. Han var på byen med venner i Sløvanger natt til 22. august i fjor. Han og en kompis skilte lag i godt humør i 04.00-tida, da Tomasz gikk inn på en Burger King i sentrum. Siden har ingen sett ham. Etterforskning pågår.

KOM TILBAKE:

Jente (6) ble sist sett på et diskotek i Stavanger i september 2005, før hun ble borte i to uker. Imens søkte familien etter henne gjennom media. Hun ble etter hvert funnet i god behold i Sverige. Årsaken til forsvinningen er uklar.

KOM TILBAKE:

Jente (22) tok ut 11 000 kroner fra en bank på Jessheim i januar i fjor, før hun kjøpte en enveisbillett til Paris i skranken på Gardermoen og ble borte. Hun ble meldt savnet av familien, etter ni dager avslørte Visa-kortet hennes at hun bodde på et hotell i Paris, og hun ble sendt hjem.

FUNNET DØD:

Gutt (9) ringte hjem og fortalte at det var kaldt i luften, og at han hadde gått seg vill etter nyttårsfesten 07/08 på et lite sted i Nordland. Samtalen ble brutt. Gutten ble meldt savnet, og en halvtime senere fant politiet flere av guttens eiendeler ved sjøkanten. Han ble funnet i havet dagen etter.

FUNNET DØD:

Jente (20) ble sist sett utenfor en fotballpult i Bergen i februar 2007. Der skal hun ha bedt en dørvakt om å få låne mobiltelefonen hans, hun skal på dette tidspunktet ha vært redd og hysterisk. Jenta ble avvist og bevegde seg bort fra utestedet. Ei uke senere ble hun funnet omkommet utenfor øya Lille Sotra.

FUNNET DØD:

Mann (20) feiret nyttårsnatta 2004 i Oslo, for første gang i hovedstaden. Om morgenen tok han bussen hjemover mot Drammen. Han sovnet, gikk av på endeholdeplassen, og begynte å gå hjemover. Han ble sist sett langs E134. Tre måneder senere ble han funnet død en kraftstasjon i Numedalsløgen.

Kilder: *Altenposten, Nettavisen, Dagbladet, VG, Romerikes Blad, Drammens Tidende*

LETER: Andre Landmarks bestekompis Tony Sollund (24) har ikke gitt opp. — Enkelte venner av Andre har

«Noen tror han har rømt til utlandet, fordi det er en sprø ting han kunne ha funnet på»

Han satt som vanlig med ei jente i armkroken. Også på vorspiel i Bergen denne desemberkvelden i fjor var storsjarmøren Andre Landmark (26) i form. Han sang og hoiet. Endre likte å flørte. Og jentene likte ham.

Han var en moroklump med mange venner. Dagen etter at han forsvant, økte medlemstallet på Facebook-gruppen «Hvor er Endre?» med hundre personer i timen, sier kollega og en av hans beste venner Tony Sollund (24).

De hørte på rock og drakk whisky. Mange glass. Da gjengen kom fram til utstedet Ovenpå, pekte Tony på inngangsdøra og sa svi går bare inn i forveien, via. Endre nikket, han skulle røyke ferdig.

Men han kom aldri etter, han slapp ikke inn fordi han var for beruset. Endre

sendte en sur strofe til vakta, trakk den svarte frakken sin tettere sammen, bøyde hodet og begynte å gå motsatt vei.

I retning andre utsteder, i retning der han bodde. Jeg vet ikke, men jeg vet han var en skikkelig festløve som alltid kom seg hjem. Det var varemærket hans, oppvokst på Finnmarksvidda som han var. Og så kom han alltid tidsnok på jobb.

For å komme seg raskest mulig hjem måtte han spase forbi Johanneskirken, og deretter over Puddefjordsbroen.

Dagen etter ringte Tony mobilen hans. Den lå gjenglemt på vorspielet. På bakrusdager banket Endre alltid på hos Tony for å slappe av, se tv og spise kebab. Da han ikke tok kontakt, dro kompisene hjem til ham.

Vi kikket inn gjennom vinduet i sokkelesten. Det var låst og urørt. Lørdags-

fått et nudge på MSN, noen mener han er observert i Oslo, men håpet vinner veldig nå som det nærmer seg et år siden, sier Tony.

landet, fordi det er en sprø ting han kunne ha funnet på»

kvelden fikk politiet beskjed om at han var sett på en McDonald's midt i byen. På søndag formiddag ble bankkortet hans trukket for 120 kroner i en kiosk. Natt til mandag regnet det, en kompis av Endre ropte «hei» til ham på toppen av trappene ved Johanneskirken. Endre svarte ikke.

Siden har ingen sett ham.

— Savnet-saker er alltid et mysterium. Vi har verken offer eller åsted, men oftest bunner forsvinninger i ulykkjer. Gutter på fylla kommer lettere borti bråk. De blir lettere sentimentale. De faller oftere. Mange av savnet-sakene henger sammen med beruselse, sier en av Norges mest kjente privatetterforskere, Ola Thune.

Hittil i år har norsk politi fått inn over 1300 savnet-meldinger, de aller fleste

personene dukker opp etter et par dager. Thune får telefoner fra mødre, fedre og kjærester som vil han skal neste videre der politiet har gitt opp, eller når de pårørende har gitt opp politiet.

Hva gjør du som politiet ikke klarer? — Jeg sitter ikke i stolen og venter på tips, eller tenker at de savnede helt sikkert dukker opp en eller annen gang, sier Thune.

Tidligere politioverbetjent Finn Abrahamson mener politiet av og til tar enkleste vei ut av slike saker. — Etterforskere har vent seg til et system. De konkluderer kjapt, og tenker «dette ordner seg», og når de legger seg på den linja, kan det være fare for unge menneskers liv. Det er svært uheldig.

Han kritiserer også politiet for i enkelte tilfeller å henlegge oppklarte forsvinningsaker for kjøpt.

— De kan ikke slå seg til ro med at «dette var bare en drukning». Noen ganger må sakene etterforskes ytterligere. Skjenkestedet har et ansvar om fulle folk blir hevet ut bakdøra ved ei brygge, det bør få konsekvenser. Kanskje har folk blitt kastet på sjøen? Slike ting forekommer, og da skal ikke politiet tenke på kroner og øre, sier Abrahamson.

På et lite kontor i det store politihuset på Grønland i Oslo henger ei hvit tavle. På den henger bilder av fire ansikter. Alle ansiktene har noen som venter på at de skal bli funnet. Under tavla blir mellom 5 og 15 savnet-meldinger som har tippet inn i løpet av helga, lest med intuisjon og erfaring.

Mandag er alltid den travleste dagen

for politioverbetjenten Trond Skaarud hos savnet-gruppen.

— Hvorfor forsvinner flest i helgene? — De kan ha møtt en ny spennende gutt eller jente. Vært utno. Kanskje ønsker de å straffe noen de kjenner, og rømmer. Jeg har vært vitne til historier der noen har bestilt enveisbillett til Mexico og kommet tilbake seks år senere. Kanskje har de blitt arrestert eller havnet på sykehus. Noen ungdommer er i psykisk ubalanse og blikker over kanten når de får i seg for mye alkohol. Andre narkotiske stoffer kan utløse en tro på at de kan fly, eller til og med gå på vannet, sier Skaarud.

Han forteller at menn og gutter er overrepresentert i disse tilfellene, og at de fleste ender i ei elv eller i et vann.

— Hvorfor det? — Hvis jeg sier de blir funnet med

FRÅ FINNMARK: Endre blir beskrevet som en storsjarmør som likte en god fest.

TRAVEL: — De fleste forsvinner i helga, sier Trond Skaarud i Oslo-politiet.

PASS PÅ: På kontoret til savnet-gruppa henger denne plakaten til skrekk og advarselt, da de fleste som forsvinner fra byen, blir funnet i vann.

SISTE BILDET: Her fleiper John-Frode Heitmann med betjeningen på 7-Eleven.

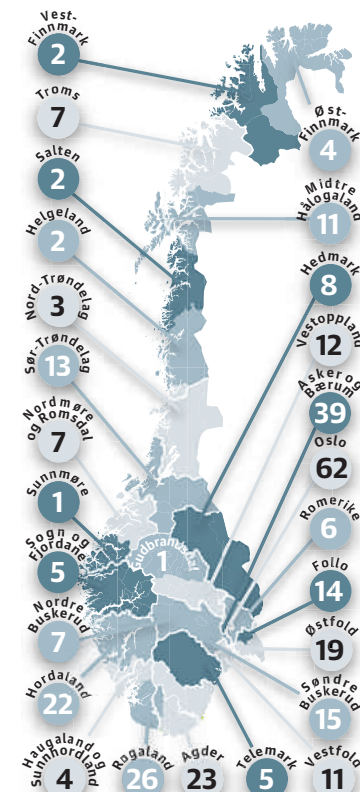
LILLE LUNGEGÅRDSVANN: Her ble John-Frode funnet etter to måneder.

TRO OG HÅP: - Jeg ville så inderlig at John-Frode hit broren Bård-Esben.

iddet funnet et kult nachspiel. Jeg tenkte hele tida at hvis vi ikke finner ham, så er han ikke død, sier broren Bård-Esben.

Kilde: Kripos 20©09 Dagbladet KJELL E. BERG

i SAVNEDE

- Dette er oversikten over de 344 personene som ifølge Kriposavnet-registret ELYS II lenge har vært, og aktivt er savnet i Norge per 1. oktober 2009. Oversikten viser tall fra alle landets politidistrikter. Registeret baserer seg på tall fra 1989 til 2009. Lista oppdateres en gang i måneden, slik justeres tallene fra personer som raske dukker opp igjen (som er de aller fleste), i statsstikken.
- Flest menn er registrert savnet. 226 mot 118 kvinner.
- Ådra og Bygland er det siste mange av dem som forsvinner, tar seg til for de blir sporklart borte.
- Lokale politistasjoner eller lensmannen tar seg av etterforskningen i hvert distrikt. Hvis en person stikker av til utlandet, blir Kripos koblet inn. Hvis familien leter, og den savnede blir funnet, men han eller hun ikke ønsker at noen skal få vite at de selv leter, har den savnede rett til å holde dette hemmelig. Noe som skjer i skjeddne tilfeller.

Kilder: Kripos og politiet i Oslo

«Gutter på fylla kommer lettere borti bråk. De blir lettere

buksesekken åpen ... Skaarud slår ut med hendene. - De har gått for å late vannet? - Godt mulig. Og så sklar de, mister balansen. Håvner du i sjøen ved bygga her i Oslo, har du liten sjanse for å komme deg opp igjen. Og med kuldegrader i lufta, da går det fort. - Men skulle det ikke være ganske enkelt å finne dem? - Vi starter umiddelbart varmesøk med helikopter og dykkere, vi sjekker alle aktuelle vann, men vi kan ikke søke overalt. Det kan også være strømninger som gjør at folk blir dratt til havs, eller til bunns, for så å komme tilbake igjen. Når vi ikke lenger har noe å nøste i, kan vi dessverre ikke gjøre stort mer.

Ettersom fantasien ofte er verre enn virkeligheten, er et svar på hva som skjedd, de etterlates største ønske. John-Frode Heitmann fra Tromsø var en mann med humor. En 22 år gammel maskinist i Forsvaret som akkurat hadde

fått seg kjæreste, og som 14. november 2007 våknet opp på KNM «Fridtjof Nansens» i Bergen. Skiptet lå til kai. Det var frost på bakken. Dette var dagen da gutta skulle feire at den store militærøvelsen var over. John-Frode var i kanogodt humør, han var egentlig alltid det. På ettermiddagen denne onsdagen tok han på seg en hettgenser, svart jakke og et par joggesko, før han og kompisene dro for å spille bowling. På kvelden stakk de på utestedet Metro. Han drakk noen øl, men var ikke overstadig beruset. Klokken 01.20 gikk han for å kjøpe røyk på 7-Eleven tvers over gata. Der fleipet han om samer og rein og snøscooter med de ansatte i sju minutter før han gikk, og ble borte, sier broren Bård-Esben Heitmann (27).

John-Frode var glad i Nord-Norge, han skulle fly hjem på perm dagen etter. - Han var en som ... han ... jeg kunne alltid ringe ham, for å bare prate skit

eller hva som helst. Bård-Esben snakker rolig. Men innimellom må han ta stille pauser. Lillebroren gikk aldri om bord på 17.40-flyet som ventet på Flesland dagen etter. John-Frode ble meldt savnet. - Jeg ønsket at broren min hadde tatt et fly til Brasil, at han lå på ei strand og koste seg. Jeg ville så inderlig at han hadde funnet et kult nachspiel. Jeg tenkte hele tida at hvis vi ikke finner ham, så er han ikke død. Bergens største letokorps, kanskje noensinne, med bortimot 200 mann fra Forsvaret, dykkere og familiemedlemmer hengte opp plakater på husvegger og lyktestolper. Alle bakgårder ble endevendt, alle vann ble finkjemmet. - Politiet hadde spesielt ansvar for den kunstige innsjøen Lille Lungegårdsvann midt i sentrum. De sjekket, og så han garantert ikke var der, sier Bård-Esben. Familien Heitmann dro nordover igjen etter et uke, de var slitne. Det var ikke mer å gjøre. Hver morgen da Bård-Esben

slo opp øynene, tenkte han umiddelbart på broren sin. Det gjør han fortsatt. Etter åtte uker, etter tråser som ikke ble en millimeter mindre og teorier som aldri ble oppklart, ble John-Frode funnet av en forbipasserende en kald lørdagsmorgen i januar. Han lå et par meter ute i Lille Lungegårdsvann. - Først tenkte jeg at noe kriminelt måtte ha skjedd. Bassenget er jo så grunt. Og han kunne fint svømme. John-Frode kranglet aldri med noen, jeg tror ikke han noensinne sloss. I dag lurer jeg på om han har skidd og slått hodet. Jeg vet ikke. - Har du gitt noen skylda? - Jeg var lenge bitter på politiet, som forsøkt oss om at han ikke var der han faktisk var. Politiet i Bergen forteller at ingen garantier ble gitt, at det ble søkt grundig, men at forholdene i vannet er ekstremt utfordrende blant annet på grunn av dårlig sikt. De beklager at han ikke ble fun-

sentimentale. De faller oftere.»

net tidligere, men at det var lite de kunne gjøre når dykkerne mente de ikke hadde funnet noen. - **En borte er én** for mye. Jeg skjønner at påørende ønsker vi skal sende ut flere tusen personer i manngard, jeg skjønner frustrasjonen, og noen ganger må vi ta imot kjefte. Vi må være en slags søppekasse for familien, sier politioverbetjent Skaarud. - Bekymring. Spjokk. Fortvilelse. Sinne. Håp. Innbilt skyldfølelse. Alt kommer ofte på en gang hos venner og familie. Det fins ingen konkrete reaksjonsfaser. - Det oppstår en komplisert og hvileløs sorg når noen forsvinner. Folk spekulerer mye på hva som har skjedd, og fantasien tar ofte overhånd. Samtidig som du tenker at vennen din er død, har du også et håp om at han/hun skal dukke opp og spørre hvorfor alle leter så desperat, sier krisepsykolog Atle Dyreng. Noen holder håpet oppe så lenge de

lever, hos andre er etårdsdagen for forsvinningen en personlig grense. **Tilbake til mystiske Endre.** Tony har ikke gitt opp å finne sin venn, som sist ble sett ved Johanneskirken i midten av desember i fjor, men ... - Ryktene går jo i en slik sak. Noen tror han har rømt til utlandet, fordi det er en sprog ting han kunne ha funnet på. Noen sier de har observert ham på Oslo City, og en dame sier hun har sett ham inne i en Nordes-bank. Mange venner har trodd han har vært innom chatteprogrammet MSN i ettertid fordi de har fått et *nudge*, men det har bare vært et datavirus eller noe, sier Tony. - Fortsatt er over 5000 registrert i Facebook-gruppa som leter etter Endre. - Jeg har egentlig aldri gitt slipp på ham. Har ikke 100% akseptert at han kan være død, fordi han henger så sterkt igjen i minnet mitt, og jeg savner ham veldig. #dagbladet.no